

נתיב משולב: חינוך מיוחד בגיל הרך (לידה עד גיל שש)

ראש החוג לחינוך לגיל הרך: ד"ר ענת בן שבת

מיקום: דקל 423 (חדר 5)

שעות קבלה: יום א, 12:00-11:00 (בתיאום מראש)

anatbensha@gmail.com | 09-7476414

ראש החוג לחינוך מיוחד: ד"ר ענת משה

מיקום: דקל 423 (חדר 3)

שעות קבלה: יום ג, 16:00-17:00 (בתיאום מראש)

anat.moshe@beitberl.ac.il | 09-74765109

סגל המרצים: גב' סיגלית אבירם-בריל, ד"ר מאיה אייזנברג, ד"ר שולמית ביסמנובסקי, גב' יעל בלבן, ד"ר אפרת בנג'ו, גב' יפעת בן-זאב, ד"ר ענת בן שבת, גב' חפציבה ברוגל, ד"ר עינת ברעם-אשל, גב' אשרת גזל, ד"ר שחר גינדי, קרן גלר, גב' ניצן דעדוש-סטפן, ד"ר בר זוהר-שי, ד"ר מטי זכאי-משיח, ד"ר טלי יעקובי, ד"ר שגית מור, ד"ר שי מנשה, ד"ר בלומה סגל, גב' זהר סיטנר, ד"ר אלונה עובדיה, גב' אורה צימרמן, ד"ר ירדן קדר, גב' רינת קדמי-רינסקי, גב' חגית קציר, גב' דקלה קורן, ד"ר יעל קסנר ברוך, ד"ר מרסל קרוגר, ד"ר נטע רבהון-דמתי

הלימודים בנתיב זה הם בתוכנית דו-חוגית מורחבת המקנה כפל הסמכה: תעודת הוראה לגילאי הגן בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד. סטודנטים יוכלו להשתלב בנתיב זה רק לאחר שהתקבלה חוות דעת חיובית בסיום שנה ב מהמדריכה הפדגוגית והגנת המכשירה, לגבי איכות ההתנסות שלהן במעונות היום בשנה א, בגן הרגיל ובשנה ב. תפקידים של מנהלי גן בחינוך המיוחד הוא איתור, אבחון וטיפול בילדים עם מוגבלויות, במטרה לסייע להם לממש מוקדם ככל האפשר, את יכולותיהם תוך תיווך חינוכי ובמסגרת תוכנית טיפולית סדורה ואישית. תוכנית הלימודים נועדה להכשיר מנהלי גן לטיפול בילדים עם מוגבלויות הלומדים במסגרות חינוכיות שונות ברצף שבין גן הילדים הרגיל ועד לגן המיוחד. תוכנית הלימודים נבנתה בשיתוף המסלול לגיל הרך. שילוב בין-מסלולי זה, יצר תוכנית לימודים שיש בה תשתית תיאורטית רחבה של לימודי הילדות המוקדמת תוך הדגשת היבטים התפתחותיים טיפוסיים ושאינם טיפוסיים, ויש בה איתור וטיפול בילדים עם מוגבלות בגיל הרך. בוגרי המסלול יוכלו להשתלב בהוראה במסגרות של הגן הרגיל, במסגרות של החינוך המשלב ובמסגרות החינוך המיוחד לגן.

מבנה תוכנית הלימודים

ש"ש	תחום	
12	לימודי חינוך והוראה	1
24	הכשרה קלינית	2
67	לימודים דיסציפלינריים	3
41	החוג לגיל הרך	
11	החוג לחינוך מיוחד	
15	לימודי חינוך מיוחד לידה עד שש	
2	לימודי העשרה	4
V	לימודי חובה (ללא נקודות זיכוי)	5
105	סה"כ	

פירוט המרכיבים בתוכנית הלימודים

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה. הלימודים מתקיימים במסגרת למידה ייחודית: מרח"ב = מקום רבגוני חינוכי בינתחומי. הלימודים במרח"ב מתקיימים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים ועוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך, בבירור הזהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך, באוריינות שפתית לאקדמיה, בחקר למידה משמעותית בכיתה, ביזמות וחדשנות בשדה החינוך ועוד (הפירוט בטבלה להלן). המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות.

2. הכשרה קלינית

במסגרת ההכשרה הממוקדת לחינוך המיוחד בגיל הרך משתתפים הסטודנטים בהתנסות מודרכת בהוראה. במסגרת זו הם נחשפים למגוון מסגרות ושירותים הניתנים על ידי מערכת החינוך הרגיל והמיוחד, ומתנסים בעבודה חינוכית-טיפולית עם תלמידים שיש להם מוגבלות וצורך חינוכי ייחודי. צוות של מדריכים פדגוגיים וגננות מאמנות מלווה את ההתנסות. **בשנה א** – התנסות במעונות יום וסיורים להכרת מסגרות גניות שונות ובכללן גני חינוך מיוחד.

בשנה ב – ההתנסות תתקיים במשך יומיים בשבוע בגני טרום חובה וחובה בחינוך הרגיל.

בשנה ג – ההתנסות תתקיים במשך יומיים בשבוע בגני חינוך מיוחד.

בשנה ב ו-ג ההתנסות הקלינית תתקיים יומיים בשבוע, החל מה-1.9 כולל ימי הערכות וחופשת מסטר.

ציון עובר בקורס ההתנסות המודרכת הוא 70.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-התוכן הנדרש למחנכי החינוך המיוחד בגיל הרך והם כוללים שלושה רכיבים:
החוג לגיל הרך (ראו פירוט בהמשך).
לימודי חינוך מיוחד לידה עד שש (ראו פירוט בהמשך).
החוג לחינוך מיוחד (ראו פירוט בהמשך).

4. לימודי העשרה

אנגלית למטרות אקדמיות

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה
ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים

* התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות כל בוגרי המסלול מחויבים בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. **שנת הסטאז' היא שנת העבודה הראשונה של הגננת במערכת החינוך.**
לפרטים ראו: יחידת 'פורשים כנף להוראה', עמוד 189.

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך					12
מרח"ב שנה א	6				
התפתחות רגשית-חברתית	1				
אתגרי החינוך בעידן הפוסטמודרני – מו"ק	1				
דמוקרטיה, שוויון ומערכת החינוך בישראל	1				
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	2				
הכרת מסגרות חינוכיות מגוונות לגיל הרך א	1				
מרח"ב שנה ב		4			
אוריינות שפתית לאקדמיה		1			
מחקר בשדה החינוך		1			
חינוך דיאלוגי ולמידה משמעותית		1			

			1		הערכה לשם למידה בקדם יסודי
		2			סמינריון חקר ההוראה בחינוך המיוחד

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
2. הכשרה קלינית					
מקבץ התנסות קלינית שנה א • התנסות במסגרות חינוכיות לגילי לידה-3	2				24
מקבץ התנסות קלינית שנה ב • יומיים בשבוע התנסות בגני ילדים לגילי 3-6 • סדנה פדגוגית שנה ב': עבודה אישית וקבוצתית וניהול צוות	8 2				
התנסות חינוך מיוחד			12		

היקף הלימודים בחוג לחינוך לגיל הרך הוא 41 ש"ש:

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
3. חוג הגיל הרך					
41 ש"ש לימודי החוג					
טבע ומדעים					3
חינוך לבריאות בגיל הרך	1				
חשיבה מדעית וחקר הגינה		1			
חוקרות ויוצרות – מה בין מדע ואומנות?	1				
חשיבה מתמטית					1
פיתוח חשיבה מתמטית בגן		1			
ספרות ילדים					2
גישה לספר וטיפול השפה בקרב פעוטות	1				
היבטים התפתחותיים וחינוכיים בספרות ילדים		1			
אומנויות					4
טכניקות באומנות	1				
אומנות בגן הילדים		1			
מרחבי העשייה המוזיקליים בגן הילדים			1		
דרכי האזנה למוזיקה בגן			1		
תרבות ומורשת					4
סיפורי התורה בגן הילדים		1			
חגים ומועדים בישראל הרב תרבותית			2		
שירים לחג ומועד			1		
ארגון ולמידה במרחבי הגן					3
עיצוב וארגון הסביבה החינוכית בגן		1			
ארגון, ניהול ומדיניות בחינוך בגיל הרך (לידה עד שש)		1			
הקבוצה כיחידה חברתית			1		
התפתחות שפה					3
ניצני אוריינות ורכישת השפה הכתובה				1	

				2	רכישת השפה בגיל הרך
--	--	--	--	---	---------------------

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
שיח מיטבי ומקרב בגן					7
ברית הורים גננת		1			
NLP וחשיבה חיובית – אימוץ דפוסי עבודה להשגת תוצאות רצויות			2		
מיינדפולנס בחינוך לגיל הרך: היבטים קשביים, רגשיים ויישומיים			2		
תקשורת מיטבית עם הורים וצוות הגן			2		
לידה עד שש					6
הכרת מסגרות חינוכיות מגוונות לגיל הרך ב	1				
התפתחות פיזיולוגית בינקות ובילדות	1				
התפתחות קוגניטיבית	1				
תזונת פעוטות וילדים	1				
איכות הטיפול בגיל הרך	1				
התפתחות המשחק והתנועה בגיל הרך		1			
ילדים עם צרכים נוספים					4
סוגיות בחינוך משלב		1			
ילדים עם לקויות התפתחות		1			
ויסות ועיבוד חושי			2		
סמינריון					2
סמינריון תאורטי בגיל הרך			2		
סטאז'					2
סדנת סטאז'/חממה				2	
סה"כ חוג הגיל הרך	12	14	13	2	41
לימודי העשרה					3
אנגלית לרמת פטור	1	1			
אשנב לעברית	1				
לימודי חובה (ללא קרדיט)					
עזרה ראשונה			V		
ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים			V		

15 ש"ש לימודי חינוך מיוחד (לידה עד שש):

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
קורסי חובה בחינוך מיוחד					15	
ילדים עם לקויות התפתחותיות, מוטוריות ותחושתיות	1					
עבודת צוות רב-מקצועי בחינוך המיוחד בראי הגישה האקולוגית	1					
סוגיות בחינוך משלב בגן		1				
לקויות בשפה ובחשיבה מתמטית		2				
יוגה וחינוך לילדים עם צרכים		1				

						נוספים
				1		גישות מתווכות בהוראה

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
דרכי הוראה בגני חינוך מיוחד			2			קורס מלווה התנסות בגני חינוך מיוחד
קורסים מתקדמים						
נירוקוגניציה לחינוך מיוחד			1			
קשב ותפקודים ניהוליים א		1				
מעורבות והשתתפות בקהילה			1			
משפחה-קהילה-מערכת החינוך המיוחד				1		
סמינריון: חוויית השילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל				2		

היקף הלימודים בחוג לחינוך מיוחד הוא 11 ש"ש על פי החלוקה הבאה:

3 ש"ש קורסי חובה

8 ש"ש קורסי מיקוד

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
קורסי חובה					
מחשבת החינוך המיוחד	2				3
פסיכופתולוגיה וקשיים בהתנהגות		1			
8 ש"ש קורסי מיקוד בחינוך מיוחד					
קשב ותפקודים ניהוליים		1			
יסודות ביבליותרפיים בספרות ילדים		1			
משחק, תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד		1			
תקשורת תומכת חלופית		1			
מבוא לאודיולוגיה חינוכית		1			
שפת סימנים למתחילים		1			
תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי (ASD)		1			
שיטות וויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות וקשיים רגשיים		1			